

Praktijkprikkel Vertraagde hiv-profylaxe

Deze Praktijkprikkel is vooral interessant voor apothekers en apothekersassistenten.

Neem extra maatregelen bij medicatie die direct moet starten.

Melding

Een patiënte kwam op vrijdag in de apotheek met een recept voor emtricitabine/tenofovir en dolutegravir. Deze middelen zijn bedoeld als post-exposure profylaxe (PEP). Ze verkleinen de kans op een hiv-infectie na mogelijke blootstelling. De apothekersassistente verstrekke emtricitabine/tenofovir, maar dacht dat dolutegravir niet voorradig was. Ze bestelde dit middel, dat op dinsdag binnenkwam en in de afhaalkuis werd geplaatst. De patiënte ontving dinsdag een sms-bericht met afhaalcode. Zij haalde het middel de volgende vrijdag op en startte met de kuur. Bij PEP moet de behandeling echter binnen 72 uur starten. De patiënte had dus uiterlijk maandag met beide geneesmiddelen moeten beginnen. Achteraf bleek dolutegravir wel op voorraad te zijn geweest omdat de apotheek een spoed-uitgiftelocatie is voor PEP. Gelukkig bleek bij controle dat de patiënte niet besmet is geraakt met hiv.

Aanbevelingen voor apotheekteams

- Maak lokale of regionale afspraken over spoedmedicatie.
- Ga na welke spoedmedicatie in de apotheek wordt verstrekt.
- Maak spoedmedicatie herkenbaar in het apotheekstelsel en/of voorraadlocaties.
- Stel procedures op rond het afleveren en het nabellen van patiënten bij spoedmedicatie.
- Bespreek deze procedures regelmatig met het apotheekteam.
- Bespreek deze procedures voor aanvang van de werkzaamheden met tijdelijke werknemers.

Analyse

Na mogelijke blootstelling aan hiv moet een patiënt zo snel mogelijk met PEP beginnen. Het liefst binnen 2 uur, maar uiterlijk binnen 72 uur ([LCI-richtlijn Seksaccidenten](#), [LCI-richtlijn Prikaccidenten](#)). Een kuur bestaat uit een combinatie van dolutegravir en emtricitabine/tenofovir en duurt 4 weken. Vier maanden na blootstelling (of 3 maanden na afronden van de kuur) wordt de patiënt gecontroleerd en is definitief vast te stellen of de patiënt geïnfecteerd is.

Omdat een patiënt zo snel mogelijk moet beginnen met de PEP-behandeling, wijst de GGD zogenaamde spoeduitgifte-locaties aan. Hier is standaard een voorraad PEP-medicatie aanwezig. Medewerkers op deze locaties moeten het spoedeisende karakter van deze medicatie herkennen. De assistente in deze casus werkte normaal gesproken niet op deze locatie. Zij herkende de medicatie niet als spoedmedicatie. In het apotheekstelsel was de medicatie ook niet als spoedmedicatie gekenmerkt. Daarnaast was de assistente niet op de hoogte van de noodvoorraad in de apotheek. Een collega, die wel op de hoogte was, heeft niet ingegrepen.

Aan de patiënte is onvoldoende duidelijk gemaakt dat ze snel moet starten met de medicatie. Dit is normaal gesproken een taak van de voorschrijver en de apotheek. Daardoor haalde de patiënte de medicatie pas drie dagen later op. De apotheek heeft geen extra contact opgenomen met de

patiënte, toen zij de medicatie niet op dinsdag kwam halen. Blijkbaar was het de patiënte niet voldoende duidelijk dat ze met beide middelen van de kuur zo spoedig mogelijk moest starten.

Naar aanleiding van het incident heeft de apotheker aanpassingen gedaan in het softwaresysteem, zodat spoedmedicatie beter herkenbaar is. Er verschijnt een pop-up zodat de apotheker al voor afleveren betrokken is. Ook heeft de apotheker het inwerkprotocol voor de specifieke locatie aangevuld met informatie over de bijzondere status als spoeduitgiftepunt. In werkoverleggen wordt structureel aandacht besteed aan de noodvoorraden. En er is een protocol ontwikkeld voor het nabellen van patiënten die spoedmedicatie niet tijdig ophalen.

Wist je dat?

Je op [de website](#) een compleet overzicht van alle Praktijkprikkel(s) kan vinden. Ben je op zoek naar een Praktijkprikkel over een specifiek onderwerp? Vul bij 'Zoek op onderwerp' je zoekterm in en vind zo de bijbehorende Praktijkprikkel(s).

Zelf deze Praktijkprikkel ontvangen?

Is deze Praktijkprikkel doorgestuurd en wil je deze ook ontvangen? Meld je dan aan op onze [website](#).

Medicatie-incidenten melden?

Wil je een medicatie-incident melden, dan kan dat via onze [website](#).

Meer weten over het IVM?

Informatie over e-learnings, nascholingen, FTO-werkmateriaal, nieuwe geneesmiddelen en ander belangrijk nieuws over medicatieveiligheid? Schrijf je dan in voor onze [nieuwsbrief](#).